

SVERIGES JOBBSKAPARBUDGET

CENTERPARTIETS BUDGETMOTION FÖR 2016

SAMMANFATTNING

20151005

NÄRODLAD
POLITIK

CENTERPARTIET

2 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Starka statsfinanser.....	4
Fördjupad jobblinje och sänkta skatter.....	4
Nödvändiga strukturreformer	5
Hela landet.....	5
Grön skatteväxling.....	5
Näroddad politik	5
Fortsatt låga arbetsgivaravgifter för unga.....	5
2. Jobb i växande företag	7
Sänkta skatter på att skapa jobb.....	7
Slopad arbetsgivaravgift för den första anställda.....	8
Utöka RUT	8
Utökat investeraravdrag.....	8
Regler för personaloptioner i världsklass.....	8
Reformera 3:12-reglerna för delägarskap.	9
Lyckade generationsväxlingar.	9
Minskat regelkrångel.	9
En regel in - en ut.	9
Slutdatum för regler.	9
En dörr in	9
Sänkt aktiekapital.	9
Minskad revisionsplikt.	9
Sänkt skiktgräns för inkomstskatten.	9
Förstärkt jobbskatteavdrag för äldre.	9
3. Ny giv på arbetsmarknaden.....	12
Ny jobbpackt med introduktionsjobb.	12
Nya lärlingsprogram med lärlingsråd.	12
Jobbfixarpeng med pilotprojekt i Malmö.	12
Insatser för ungdomar utanför systemet.	12
Matchningsanställningar ersätter FAS3.....	12
Prioritera arbetsmarknadsutbildningar till äldre.	12
Tak på lönesubventioner.	12
Reformerad arbetsrätt.	12
4. Grön tillväxt i hela landet.....	14
Grön skatteväxling.	15
Kemikalieskatt.	15
Skatt på avfallsförbränning.	15
Utfasning av undantag från koldioxidskatt och energiskatt.....	15
Miljöavgift på fossila plastpåsar.	16
Skatt på fluorerande växthusgaser.	16
Förstärkning av fordonsskatten och dess miljöstyrning.	16
Reformera EU:s utsläppshandel EU ETS.	16
Miljölastbilspremie och elbusspremie.....	17
Bonus-malus och förlängd supermiljöbilspremie.....	17
Energideklaration för bilar.	16
Förmånsvärde för miljöbilar.	17
Skattebefrielse för biodrivmedel och kvotplikt.	17
Laddinfrastruktur för bilar.	16
Stöd till biogas.	17
Sveriges som Europa gröna batteri.....	18
Utbyggnad av elcertifikaten.	18
Förenklade regler för mikroproduktion av EL.....	18
Avvisa höjd skatt på förnybar el.....	18
Beta av kön till solcellsstöd och stimulera lagring.	18
5. Världens modernaste landsbygd	19
Satsning på järnvägsunderhåll.	19
Offentlig-privat samverkan (OPS) för mer investeringar.	19
Bredbandsutbyggnad.	19
Utveckla hela Sverige	19
Stöd till kommersiell service.	19
Bygga vid stränder.....	19

Viltförvaltningsmyndighet.	19
Regionala skattebaser.	19
Bromsa mjölkkrisen.	20
Nedsättning av dieselskatten.	20
Stöd till omställning till biobränsle.	20
Riktat stöd till mjölkbranschen.	20
Decentralisering av myndigheter och minskade kostnader i svensk byråkrati.	21
Lägre uppräknings av lokalkostnader.	21
Rikthyrorerna i Stockholm sänks.	21
Lägre uppräknings.	21
6. Flyktingar i jobb.	22
Lära svenska-praktik och introduktionsjobb.	22
Från Arbetsförmedlingen till civilsamhället.	22
Satsning på snabbare validering av kompetenser.	22
Ansvar och resurser till kommunerna.	23
Satsning på kompletterande utbildningar.	23
Jobbstimulans i etableringsersättningen.	23
Utökad samhällsorientering för nyanlända.	23
Spårbyte till arbetskraftsinvandring från dag ett.	23
Ansvar och resurser till kommunerna.	23
Kommunerna tar över resurser och ansvar för etableringsansvaret.	23
Kompensation till kommuner för flyktingmottagande.	23
Ekonomiska incitament för jämnare fördelning.	23
Intensivkurser i svenska för flyktingbarn.	24
Spara på dyra bostäder.	24
Från HVB-placering till stödboenden.	24
Utökad placering av ensamkommande barn hos närstående.	24
Taken för boendekostnader måste ner.	24
Spara på dyra bostäder.	24
7. Reformera bostadsmarknaden.	26
Reform av plan- och bygglagen.	26
Ökad konkurrens.	26
Ökad marktillgång.	26
Friare hyressättning och slopad vetorätt i presumtionsförhandlingar.	26
Bättre möjlighet till andrahandsuthyrning.	26
Fler bostadsrättsinnehavare ska få större möjligheter att hyra ut sin lägenhet.	26
Bosparande för unga.	26
Översyn skatter, bland annat ränteavdrag och reavinstbeskattning.	26
Skyndsamt införande av amorteringskrav.	26
Växla bolånetak mot amorteringar.	26
8. Minska sjukskrivningarna	28
Ökade kontroller och bibehållen bortre parentes.	28
Tidigare rehabilitering.	27
Bättre möjligheter att byta jobb.	27
9. Utbildning för jobb	28
Utökad istället för inskränkt valfrihet.	28
Karriärtjänster för lärare.	28
Garanti för kompetensutveckling för lärare.	28
Fler platser på yrkeshögskolan.	28
Satsning på yrkesvux.	28
Branschskolor.	28
Fler platser på folkhögskolor.	28
10. Vård och omsorg med mångfald och närhet	30
Värna valfriheten och de små vårdgivarna.	30
Äldreboendegaranti med ökat självbestämmande.	30
Nej till höjd maxtaxa i hemtjänsten.	30
Rätt till äldreomsorg utan biståndsbedömning.	30
Valfrihet i LSS.	30
Öka tillgängligheten med återinförd kömiljard.	30
11. Referenser	32

1. REFORMER OCH STARKA STATSFINANSER

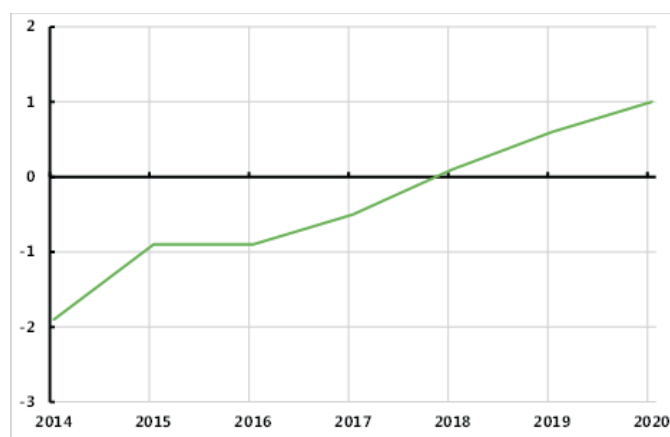
STARKA STATSFINANSER

Centerpartiet vill fortsätta reformera ekonomin för att skapa fler jobb så att vi kan minska utanförskapet i Sverige. Detta kräver en solid grund av starka statsfinanser. Centerpartiets budget är sparsam med statens medel och fullföljer den viktiga konsolideringen av statsfinanserna, som förstärks alla år jämfört med regeringens budget

Tabell 1: Offentligfinansiella effekter av Centerpartiets budgetmotion 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Staten	780	1 372	3 291	4 084
Kommunerna	28	27	27	27
Den offentliga sektorn	308	899	2 818	3 511

Diagram 1: Mål för offentliga finanser 2016-2019, % av BNP

FÖRDJUPAD JOBBLINJE OCH SÄNKTA SKATTER

Detta kräver också en fördjupad jobblinje där insatserna de närmaste åren fokuseras på jobbskaparna, främst småföretagen, så att de kan anställa under återhämtningen. *Centerpartiet minskar, jämfört med regeringen, skatterna med 30 miljarder 2016 och 128 miljarder under mandatperioden.* Vi står fast vid låga skatter på att anställa unga och underlättar för småföretag att börja anställa. Regelkrånglet lättas och möjligheten att attrahera kapital och nyckelkompetens förstärks. På så vis maximeras tillväxt, jobbskapande, konkurrenskraft och entreprenörskap i Sverige.

NÖDVÄNDIGA STRUKTURREFORMER

Vi kan heller inte fortsätta att rygga för de nödvändiga strukturreformerna på arbetsmarknaden. Vi bör ge många fler av dem som står utanför chansen att få första jobbet, även enkla jobb. Byråkrati, föråldrade regler och subventioner ersätts med resultatorienterade system inriktade på riktiga jobb. Samtidigt måste även bostadsmarknaden reformeras, med enklare regler för att både bygga mer och utnyttja hyresfastigheter, samtidigt som överhettning av bostadsmarknaden i städerna dämpas.

Särskilt viktigt är en öppnare arbetsmarknad och dynamisk bostadsmarknad för att snabbt få flyktingar in i jobb och bostad. För detta krävs också ett effektivare och bättre mottagande där mer makt och resurser bör ges till dem som ytterst har huvudansvaret att klara det, kommunerna.

HELA LANDET

Reformerna är också viktiga för att stärka de delar av landet som drabbats av krisen. Småföretagande och gröna näringar ger svensk landsbygd en livskraft som i dag inte tas tillvara. Här krävs krafttag för att stärka infrastrukturen och lätta på regelbörda och skatter.

GRÖN SKATTEVÄXLING

Samtidigt ställer klimatförändringarna och miljögifter stora krav på att Sverige kan visa för övriga världen att det går att förena ökad tillväxt med kraftigt minskade utsläpp. Förorenare ska betala för sin miljöskada samtidigt som klimatsmarta innovationer underlättas. Denna budget förenar tillväxt och miljö genom en grön skatteväxling, det vill säga att vi höjer skatten på föroreningar och minskar skatten på arbete och företagande. *De närmaste fyra åren vill vi skatteväxla med över 21 miljarder kronor.*

NÄRODLAD POLITIK

Regeringen har i sin budget lagt fram exceptionellt stora skattehöjningar, nya regleringar och omfattande subventioner, där den bärande idén är att jobbskapande och tillväxt ska planeras fram ovanifrån med statliga program.

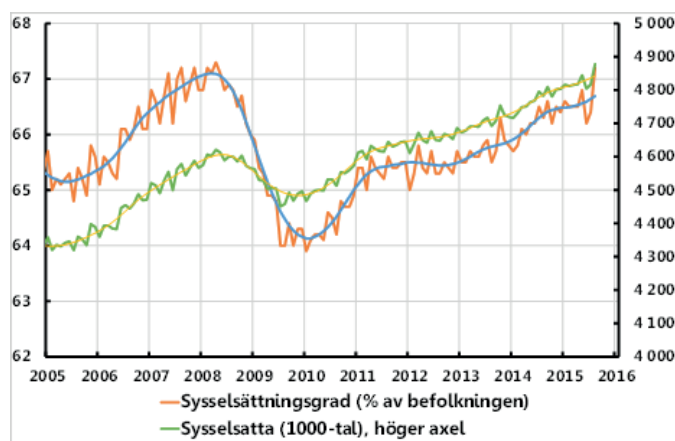
Centerpartiet vill tvärtom bygga den ekonomiska politiken underifrån. Vi vill stärka vanliga människors makt över vardagen med valfrihet. Vi vill stärka de små och växande företagens möjlighet att skapa välstånd och därmed resurserna till vår välfärd.

Vi vet att det mesta som växer, det växer underifrån. Vi kallar det närodlad politik.

2. JOBB I VÄXANDE FÖRETAG

Mellan 1950 och 2005 stod sysselsättningen i privat sektor i Sverige i princip stilla. På senare år har de privata jobben dock börjat växa fram. 2006-2014 ökade antalet jobb med netto över 340 000, trots den djupaste krisen i modern tid.

Diagram 2. Sysselsättningstillväxt 2005-2015

Källa: SCB AKU

SÄNKTA SKATTER PÅ ATT SKAPA JOBB

FORTSATT LÅGA ARBETSGIVARAVGIFTER FÖR UNGA.

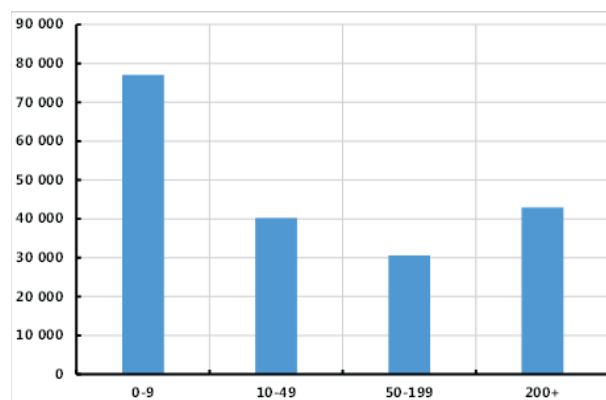
Centerpartiet avvisar regeringens trefaldigande av arbetsgivaravgifterna på unga under 23 år och fördubbling för 24-25 åringar. Skattehöjningen kommer antingen att leda till drastiskt lägre löner eller högre arbetslöshet. Forskning tyder på att en trög start i karriären riskerar att medföra negativa konsekvenser även på lång sikt. Totalt beräknas en återinförd nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga till de nivåer som gällde i maj, juni och juli 2015 medföra en nettokostnad på 13,8 miljarder 2016 och 15,5-16 miljarder åren därefter.

SLOPAD ARBETSGIVARAVGIFT FÖR DEN FÖRSTA ANSTÄLLDA.

En av de största utmaningarna för ett företags utveckling är att gå från enmansföretag till att anställa. 2004-2011 gick i genomsnitt 35 000 företag från noll anställda till att anställa. Undersökningar från Tillväxtverket visar att cirka en fjärdedel av Sveriges enmansföretag egentligen skulle vilja anställa. Potentialen för fler jobb är alltså väldigt stor. Centerpartiet föreslår därför en slopad arbetsgivaravgift för den första anställda under de två första anställningsåren, på den del av årslönen som understiger 180 000 kr. Totalt minskar det kostnaden för den första anställda med cirka 56 000 kr per år. Förslaget beräknas medföra en statsfinansiell nettokostnad på 1,3 miljarder kronor.

Fyra av fem av dessa jobb har under det senaste årtiondet skapats i de små och medelstora företagen. Vi vill ta vara på denna jobbskaparpotential genom att göra det billigt och enkelt att anställa.

Diagram 3. Nettoökning i sysselsättning per företagsstorlek, antal personer

UTÖKA RUT.

RUT-avdraget har bidragit till nya och växande företag, skapat nya jobb och gjort svarta jobb vita. Regeringen vill begränsa avdraget, något flera remissinstanser kritiserat. Centerpartiet vill tvärtom utöka RUT-avdraget till flyttjänster och IT-relaterade tjänster i hemmet. Vi vill även återinföra läx-RUT. Den statsfinansiella nettoeffekten bedöms vara 766 miljoner.

SÄNKTA KOSTNADER FÖR ATT BYGGA UPP FÖRETAG

UTÖKAT INVESTERARAVDRAG.

Alliansen införde 2013 ett investeraravdrag som låter fysiska personer investera upp till 1,3 miljoner kronor i ett mindre företag, i samband med bildande eller nyemission, och göra avdrag på skatten med hälften. Bara 2013 investerade drygt 6 600 personer knappt 400 miljoner kronor i nästan 500 företag med hjälp av investeraravdraget. Det finns dock stor utvecklingspotential. Finansdepartementet räknar med att cirka 17 000 företag kan kvalificera sig. Centerpartiet föreslår därför att avdragsrätten höjs från hälften till hela investeringen och taket från 1,3 till 3 miljoner kronor, samtidigt som reglerna förenklas. Totalt väntas reformen minska skatteintäkterna med 250 miljoner kronor.

REGLER FÖR PERSONALOPTIONER I VÄRLDSKLASS.

För små, snabbväxande företag är möjligheterna att locka till sig nyckelkompetens avgörande. Ofta kan entreprenö-

ren bara konkurrera om talangerna med erbjudande om del i ägandet och därmed i en eventuell framgång med så kallade personaloptioner. I dag riskerar dock personaloptioner att beskattas med marginalskatter på nästan 70 procent. Dessutom beskattas optionerna när de löses in, vilket missgynnar långsiktigt ägande och kan ge upphov till likviditetsproblem. Beskattning bör ske när aktierna som ligger till grund för optionen säljs och en eventuell vinst beskattas som kapitalinkomst, med begränsningsregler tänkta att gynna långsiktigt ägande och sätta ett tak för hur stor vinst som kan tas ut till den lägre kapitalbeskattningen. *Reformen väntas minska skatteintäkterna med 420 miljoner kronor.*

REFORMERA 3:12-REGLERNA FÖR DELÄGARSKAP. Sedan den stora skattereformen på 90-talet beskattas kapitalinkomster lägre än arbetsinkomster. I syfte att förhindra att småföretagare utnyttjar regelverket genom att klassa egentliga arbetsinkomster som kapitalinkomster infördes de så kallade 3:12-reglerna. Komplexiteten i 3:12 har dock drabbat småföretagare och försvårat att sätta företagets kapital i arbete. Sedan 2006 har regelverket kring 3:12 förenklats, men har fortfarande brister. Regeringen har meddelat att man vill skärpa 3:12-reglerna. Centerpartiet vill tvärtom förenkla regelverket.

LYCKADE GENERATIONSVÄXLINGAR.

En stor del av landets företag ägs och drivs av personer äldre än 55 år. Vi står inför en betydande generationsväxling bland jobbskaparna. Med dagens skatteregler finns två stora problem med generationsskiften i fåmansföretag. Dels medför försäljning av företaget till en familjemedlem högre beskattning, dels tvingas den som säljer till en utomstående att låsa sitt kapital på grund av de så kallade karensreglerna. Centerpartiet vill se över dessa regler.

MINSKAT REGELKRÅNGEL.

EN REGEL IN - EN UT.

Centerpartiet vill att regler som innebär ökade kostnader

bör kombineras med regelförenklningar som minst kompenserar för dessa kostnadsökningar.

SLUTDATUM FÖR REGLER.

Fler regler bör få solnedgångsklausuler. Det innebär att en regel ges ett slutdatum, vid vilket det måste visas att dess fördelar fortsatt överstiger dess nackdelar för att regeln ifråga ska få vara kvar.

EN DÖRR IN. Alliansen tog initiativ till att införa ”en dörr in”, där företag bara behöver lämna uppgifter till myndigheter en gång, på ett ställe. Denna digitala tjänst måste färdigställas. *Vi avsätter 20 miljoner kronor årligen för detta.*

SÄNKT AKTIEKAPITAL.

Kravet på aktiekapital ska inte utgöra ett hinder för att starta företag. Centerpartiet var med och halverade kravet på aktiekapital, från 100 000 till 50 000 kronor. *Vi vill sänka ytterligare från 50 000 kronor till 25 000 kronor.*

MINSKAD REVISIONSPLIKT.

Ett aktiebolag måste ha en revisor som granskar bland annat årsredovisningen och bokföringen. Numera undantas småföretag som har maximalt tre anställda från revisionsplikt, vilket är drygt 70 procent av landets 350 000 aktiebolag. Centerpartiet vill att fler företag undantas från revisionsplikt.

SÄNKT SKATT PÅ ATT ARBETA MER OCH LÄNGRE.

SÄNKT SKIKTGRÄNS FÖR INKOMSTSKATTEN.

Cirka en tredjedel av alla heltidsarbetande betalar mer än 50 procent i marginalskatt. Det gör Sverige mindre attraktivt för såväl inhemsk som utländsk specialiserad arbetskraft och sänker därmed Sveriges förmåga att locka till sig forskningsanläggningar och produktiva företag. De höga marginalskatterna gör det också mindre lönsamt att vidareutbilda och specialisera sig. Flera utredningar har visat att sänkt statlig inkomstskatt leder till fler arbetade timmar och har hög självfinansiering. Regeringen stoppar upprä-

¹ Se exempelvis Ekobrottsmyndigheten (2015) och Ekonomistyrningsverket (2015a).

² Prop. 2014/15:100 och SOU 2015:28

³ Se Henrekson & Sanandaji (2012) för en beskrivning av personaloptioner samt möjliga begränsningsregler.

ningen av skiktgränsen, vilket ger breda löntagargrupper högre skatt, med färre arbetade timmar som följd. Centerpartiet vill tvärtom höja skiktgränsen till 38 000 kronor. *Det ger en miljon löntagare sänkt skatt. Reformen beräknas kosta 1,3 miljarder kronor.*

FÖRSTÄRKT JOBBSKATTEAVDRAG FÖR ÄLDRE.

Regeringen har aviserat en höjning av kostnaden för att anställa personer över 65 år. Vi borde snarare underlätta för de som kan och vill arbeta längre. Forskning visar att Sverige behöver fler äldre som arbetar längre för att klara välfärdens finansiering. För personer som arbetar efter 65 genomförde Alliansregeringen ett förstärkt jobbskatteavdrag. Centerpartiet vill nu sänka riktåldern för det förstärkta jobbskatteavdraget från 65 år till 64. *Reformen beräknas kosta 300 miljoner kronor per år.*

Tabell 2. Fler företag – fler jobb

Fler företag – fler jobb	2016	2017	2018	2019
Reformer				
Sänkt arbetsgivaravgift för ungdomar	13 790	15 500	15 900	16 100
Slopad arbetsgivaravgift för den första anställda	800	1 300	1 300	1 300
Lägre skatt på personaloptioner	420	420	420	420
Breddat och fördjupat investeraravdrag	250	250	250	250
En dörr in	20	20	20	20
Sänkt statlig inkomstskatt	1 300	1 400	1 400	1 400
Förstärkt jobbskatteavdrag för äldre	300	300	300	300
Förstärkt RUT- och ROT-avdrag	6 426	6 426	6 426	6 426
därav flytt-RUT	550	550	550	550
därav RIT	166	166	166	166
därav läx-RUT	50	50	50	50
därav avslag på regeringens försämringar	5 660	5 660	5 660	5 660
Förstärkning av Almi	40	40	20	
Förstärkning av Vinnova	150	150	150	150
Höj inte skatten på äldre som jobbar	1 770	1 710	1 680	1 670
Nej till avtrappat jobbskatteavdrag	2 710	2 710	2 710	2 710
Avvisande av förslag om sänkt skiktgräns	1 670	2 800	2 800	2 800
Summa reformer	29 646	33 026	33 376	33 546

⁴ Birch Sørensen (2010), Finanspolitiska rådet (2008),

Flood (2015), Flood et al. (2013), Holmlund & Söderström (2008), Selin & Pirttilä (2010), SOU 2011:11

⁵ Skiktgränsen 2016 blir 443 800 kronor

⁶ SOU 2013:25

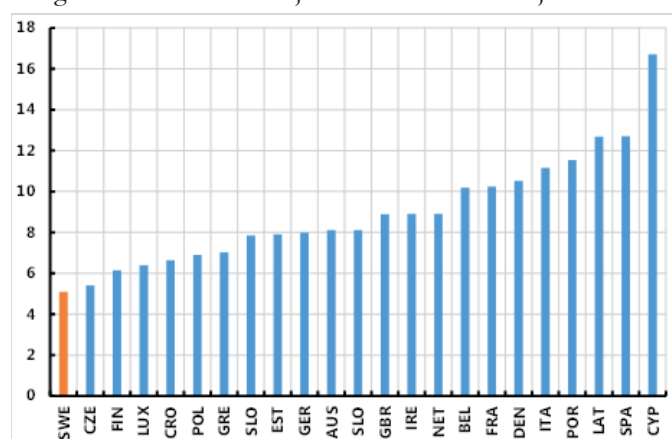
⁷ Finanspolitiska rådet (2015)

3. NY GIV PÅ ARBETSMARKNADEN

Svensk arbetsmarknad lider fortfarande av sviterna från den långa lågkonjunkturen. När tillväxten nu vänder uppåt är det av största vikt att arbetsmarknaden reformeras och ges förutsättningar att stödja framväxten av nya jobb.

Svensk arbetsmarknad är tudelad mellan de unga och de lite äldre, mellan stagnerande och växande orter, mellan lågutbildade och högutbildade samt mellan utrikes och inrikes födda. Medan flera stadsregioner sett utanförskapet minska i takt med att jobben i privat sektor växt, har många mindre bruksorter, som varit beroende av ett fåtal industrier, drabbats hårt av lågkonjunkturen. Arbetsförmedlingens egna prognoser tyder också på att andelen av de inskrivna som tillhör så kallade utsatta grupper väntas öka framöver.

Diagram 4. Andel enkla jobb av totala antalet jobb

Källa: Eurostat (2015a)

CENTERPARTIETS REFORMER AV ARBETSMARKNADSPOLITIKEN VILAR PÅ TRE BEN.

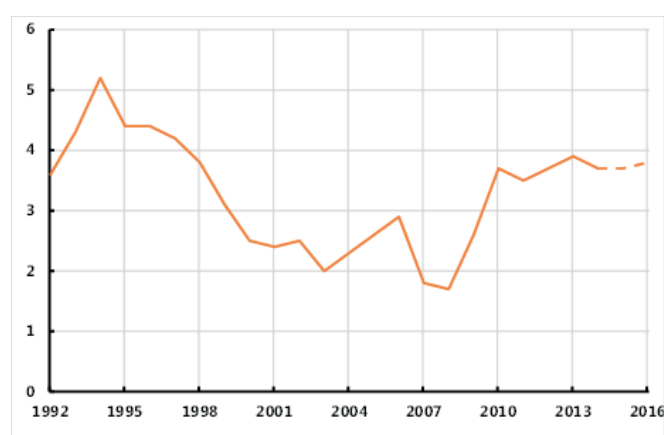
Det måste bli enklare att lära sig på jobbet, att öka sin kompetens och anställningsbarhet, med lärlings- och introduktionsjobb. Sverige har mycket få enkla ingångsjobb jämfört med andra europeiska länder.

Matchningen på arbetsmarknaden måste förbättras genom en jobbfixarpeng, där den arbetssökande själv väljer arbetsförmedlare. Ineffektiva arbetsmarknadsåtgärder måste bantas och antalet program minskas till ett fåtal.

ARBETSMARKNADEN MÅSTE BLI FLEXIBLARE OCH TRYGGARE.

Den hårda regleringen av fast anställning i Sverige bidrar till att vissa grupper, exempelvis unga och nyanlända, får svårare att etablera sig. Därtill leder svensk arbetsrätt till inlåsningseffekter, där personer blir kvar på jobb de inte trivs med.

Diagram 5. Andel av arbetskraften i arbetsmarknadspolitiska program, % av arbetskraften

Källa: Konjunkturinstitutet (2015a)

NY JOBBPAKT MED INTRODUKTIONSJOBB.

För att underlätta för unga att få första jobbet var Centerpartiet med och införde yrkesintroduktionsanställningar, YA-jobb, där ungdomar under en inledande tid får kombinera arbete med att lära på jobbet, till en något lägre ingångslön. YA-jobben ställer dock krav på kollektivavtal, vilket stänger ute många småföretag. Av företag med färre än 50 anställda saknar nästan 60 procent kollektivavtal, tiotusentals småföretag som inte tillåts erbjuda YA-jobb. Centerpartiet vill därför ersätta kravet på kollektivavtal med ett krav på goda, avtalsliknande villkor. Även nyanlända och långtidsarbetslösa har behov av att få en in en fot på arbetsmarknaden och lära på jobbet. De bör också innefattas i vad Centerpartiet kallar en ny jobbakt.

NYA LÄRLINGSPROGRAM MED LÄRLINGSRÅD.

Alliansen återinförde lärlingsutbildningarna i Sverige. De har dock inte utvecklats snabbt nog och inte varit tillräckligt väl anpassade till de kompetenser arbetsgivare efterfrågar. I länder som Tyskland, med framgångsrika lärlingsprogram, är näringslivet direkt och löpande involverat i lärlingsutbildningarna genom handelskammare, regionalt och lokalt. Centerpartiet vill därför införa lärlingsråd i hela Sverige, bestående av representanter från handelskammare, näringsliv och fackförbund. Lärlingsråden ska utforma utbildningarna så att de blir relevanta, håller hög kvalitet, har uppdaterade metoder och utrustning samt följer arbetsmarknaden nära. Regeringen vill dra ned på lärlingsersättningen. *Vi vill tvärtom stärka lärlingsutbildningarna. Lärlingsråd väntas 2016 kosta 50 miljoner kronor för att därefter stiga till 100 miljoner kronor.*

JOBBFIXARPENG MED PILOTPROJEKT I MALMÖ.

I stället för att hänvisa arbetssökande till Arbetsförmedlingen, som förmedlar alldeles för få jobb, vill Centerpartiet införa en jobbfixarpeng. Pengen följer den arbetssökande till den fristående arbetsförmedlare hen väljer. Huvuddelen av pengarna betalas ut först när den arbetslöse hamnat varaktigt i jobb och storleken på pengens storlek beror på hur långt ifrån arbetsmarknaden den arbetssökande står. Arbetsförmedlingens roll blir på sikt att i stället jobba med certifiering, kontroll och styrning av fristående arbetsförmedlare, som ska utvärderas kontinuerligt och redovisas i en offentlig rating. Ett liknande system har med framgång prövats i Australien, men även i Nacka. Centerpartiet vill förbereda denna reform genom ett pilotprojekt i Malmö, där Arbetsförmedlingen i dag har svårt att klara sitt uppdrag. *För detta pilotprojekt öronmärker vi 300 miljoner kronor per år av Arbetsförmedlingens anslag.*

INSATSER FÖR UNGDOMAR UTANFÖR SYSTEMET.

Många ungdomar saknar kontakt med stora delar av samhället. De är varken i jobb, utbildning eller åtgärder (NEET: Not in Employment, Education or Training). 2014 utgjorde de 7,2 procent av ungdomarna mellan 16 och 25. Vissa har sabbatsår och reser, men många lider av psykisk ohälsa eller är arbetslösa. Uppsökande verksamhet har visat sig framgångsrik, i synnerhet när ungdomar som kontaktas erbjuds utbildning eller riktiga jobb, inte enbart åtgärder. *Centerpartiet vill avsätta 25 miljoner kronor årligen för att stötta kommunerna i deras uppsökande verksamhet.*

MATCHNINGSANSTÄLLNINGAR ERSÄTTER FAS3.

Många företag känner sig osäkra på hur en person som länge varit borta från arbetsmarknaden ska passa in på arbetsplatsen, vilket lett till att få personer i sysselsättningsfasen (FAS3) fått jobb. För att råda bot på detta föreslår Centerpartiet att den jobbsökande anställs på matchningsanställning hos en matchningsaktör som tar på sig arbetsgivaransvaret, till exempel fackliga eller ideella organisationer, men även bemanningsföretag. Som med jobbfixarpengen ska matchningsaktörerna ha starka ekonomiska incitament för att den arbetssökande ska få reguljärt arbete.

PRIORITERA ARBETSMARKNADSUTBILDNINGAR TILL ÄLDRE.

Arbetsmarknadsutbildningarnas resultat har varierat över tid, men på senare år när volymerna växt har effektiviteten sjunkit ytterligare. Störst utbyte av programmen har äldre och utomnordiskt födda. Men 30 procent av arbetsmarknadsutbildningarna berör i dag personer under 24 år och 56 procent personer under 35 år. Centerpartiet föreslår därför att resurserna prioriteras till äldre. De resurser som sparas används för att bygga ut platser på yrkeshögskolan, yrkesvux och folkhögskolan. *Reformen innebär en årlig besparing om 350 miljoner kronor.*

TAK PÅ LÖNESUBVENTIONER.

Det finns cirka tolv olika arbetsmarknadspolitiska program som alla har olika tak för hur högt stödet kan vara. Centerpartiet vill därför på sikt införa enhetliga subventionstak för alla arbetsmarknadspolitiska program på nivåer som prioriterar ingångsjobb och dem som står längst från arbetsmarknaden. Undantaget är kategorin lönebidrag på grund av nedsatt arbetsförmåga. Som ett första steg sätts ett tak om 17 000 kronor för nystartsjobb. *Det innebär en besparing om 1,1 miljarder kronor 2016 och 1,2 miljarder kronor långsiktigt.*

REFORMERAD ARBETSRÄTT.

Sverige har en strikt arbetsrätt för fasta jobb och en relativt flexibel arbetsrätt för tidsbegränsade och tillfälliga jobb. De som har svagast ställning på arbetsmarknaden, ungdomar och nyanlända, har på grund av arbetsrätten svårt att få ett fast jobb. Centerpartiet vill ersätta dagens arbetsrätt

med ett mer rättvist system. Kompetens, inte anställningstid, bör utgöra grunden i turordningsreglerna. LAS bör i högre grad bli dispositiv och företrädesrätten vid återanställning bör avskaffas. Centerpartiet vill också se ökade krav på proportionalitet vid användande av sympatiåtgärder och blockader.

Tabell 3. Ny giv på arbetsmarknaden

Ny giv på arbetsmarknaden	2016	2017	2018	2019
Reformer				
Pilotprojekt för jobbfixarpeng	300	300	300	300
Försök med matchningsanställningar	81	161	194	126
Lärlingsråd	50	100	100	100
Insatser för NEET:ar ¹	25	25	25	25
Introduktionsjobb för nyanlända och långtidsarbetslösa	0	0	0	0
Reformerad arbetsrätt	0	0	0	0
Summa reformer	456	586	619	551
Finansiering				
Sänkt subvention i arbetsmarknadspolitiska program	1 101	1 173	1 239	1 264
Minskad volym i arbetsmarknadsutbildning	350	350	350	350
Reformerad a-kassa	2 200	2 200	2 400	2 300
Extratjänster etc	2 026	3 614	4 394	4 631
Omprioritering från AF i Malmö	300	300	300	300
Summa finansiering	5 977	7 637	8 683	8 845

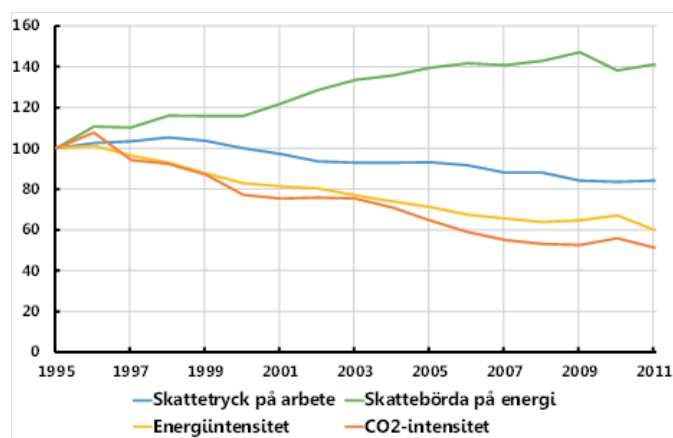
1) Åtefinns i BP16

4. GRÖN TILLVÄXT I HELA LANDET

Sverige är ett globalt miljöföredöme. Under såväl alliansregeringen som tidigare regeringar ökade den ekonomiska tillväxten samtidigt som våra klimatutsläpp minskade. Svensk ekonomi tillhör de absolut mest klimateffektiva i världen. Sverige har bevisat att tillväxt kan ske parallellt med mindre miljöpåverkan, att miljö och ekonomisk tillväxt går hand i hand. Vår BNP har växt med mer än 60

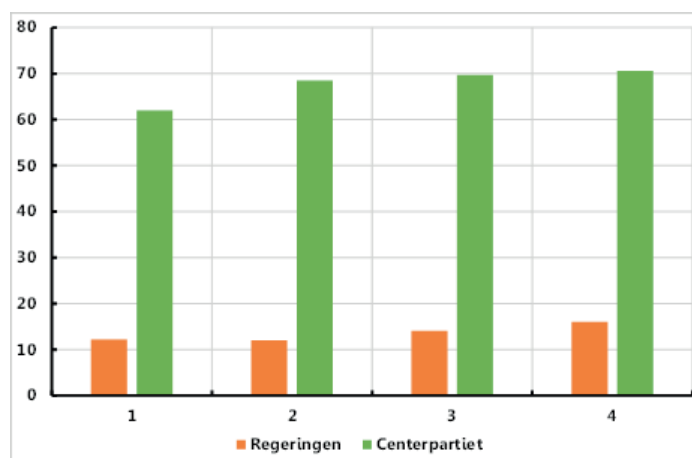
procent sedan 1990, samtidigt som utsläppen av växthusgaser har minskat med drygt 22 procent. Mycket arbete återstår dock för att Sverige fullt ut ska kunna vara ett föredöme för världen. Ekonomiska styrmedel, som tvingar förorenaren att betala för sin miljöskada och gör det lönsamt att agera miljövänligt. Det är effektivt både ur klimatsynpunkt och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Diagram 6. Skattetryck på arbete, energi och CO₂-intensitet, index (2005=100)

Källa: OECD (2014)

Diagram 7. Skatteväxling, andel miljöskattehöjningar av bruttoskattehöjningar

Källa: Prop. 2015/16:1 och egna beräkningar

⁸ Tillväxtsiffror från SCB (2015a), statistik över Sveriges koldioxidutsläpp från Naturvårdsverket (2015a).

GRÖN SKATTEVÄXLING.

Att höja skatten på miljöförstörande verksamhet och sänka skatten med lika mycket på arbete och jobbskapande gör att miljön förbättras, skattesystemet blir mindre snedvridande och tillväxten gynnas. Tyvärr har den sittande regeringen övergivit idén om grön skatteväxling och i stället höjt skatten på arbete fem till sex gånger mer än på miljö. *Centerpartiet föreslår istället en grön skatteväxling på över 21 miljarder kronor över fyra år. Skattesänkningarna presenterades ovan. Nedan presenteras motsvarande skattehöjningar på föroreningar.*

KEMIKALIESKATT.

Hälsovådliga och miljöpåverkande kemikalier i vår vardag är ett av vår tids främsta miljöhot. Vissa kemikalier bör förbjudas, men det finns en lång rad kemikalier som inte är giftiga nog att förbjudas men som i större mängder ändå är negativa för hälsan och som bör minskas. Därför tillsatte Alliansen en utredning om kemikalieskatt som föreslog en skatt på viss elektronik, för att minska användandet av flamskyddsmedel och ftalater. Centerpartiet föreslår att utredningens förslag om en bredare skatt, som innefattar produkter på ett likvärdigt sätt, bör införas. *På årsbasis väntas en sådan skatt inbringa 3,5 miljarder kronor.*

SKATT PÅ AVFALLSFÖRBRÄNNING.

Under de senaste åren har importen av sopor fördubblats och utbyggnaden av förbränningsanläggningar skett snabbt. Det har bidragit till att stärka energiförsörjningen och minska deponier, men för Centerpartiet är det samtidigt självklart att sluta kretsloppen och använda resurser effektivt. Vi föreslår därför en punktskatt på förbränning av allt avfall, för såväl hushåll som verksamheter, exklusive farligt avfall. *Avgiften föreslås bli 100 kronor per ton och ge intäkter om 483 miljoner kronor per år.*

UTFASNING AV UNDANTAG FRÅN KOLDIOXIDSKATT OCH ENERGISKATT.

Delar av industrin har undantag från eller nedsättningar av energi- och koldioxidskatterna för fordon. Dessa subventioner minskar den miljöstyrande effekten och har kritiserats av bland annat OECD. Vi vill helt slopa nedsättningen för energi- och koldioxidskatt i gruvindustrin, där icke-fossila alternativ i allt högre grad finns tillgängliga. *Totalt vill vi minska subventionen av fossila bränslen med 240 miljoner kronor.*

MILJÖAVGIFT PÅ FOSSILA PLASTPÅSAR.

Mikroplaster som inte bryts ned i naturen är ett stort miljöproblem globalt och i Sverige, inte minst för våra hav och sjöar. För att minska användningen av tunna plastpåsar vill vi införa en miljöavgift på fossilplastpåsar på en krona. Liknande avgifter finns exempelvis på Irland och i Danmark och har effektivt bidragit till att de icke-nedbrytbara plastpåsarerna fasats ut. *Intäkterna bedöms långsiktigt uppgå till cirka 70 miljoner kronor.*

SKATT PÅ FLUORERANDE VÄXTHUSGASER.

Centerpartiet föreslår att en skatt på fluorerande växthusgaser för att de ska betala för sin klimateffekt. *Intäkterna från denna skatt beräknas till cirka 500 miljoner kronor 2016.*

FÖRSTÄRKNING AV FORDONSSKATTEN OCH DESS MILJÖSTYRNING.

Fordonsskatten är ett viktigt instrument för att ställa om till en fossiloberoende fordonsflotta genom att premiera inköp av miljövänligare bilar. Dagens fordonsskatt utgörs av ett grundbelopp samt ett rörligt belopp som beror på fordonets utsläpp. Alliansen ökade miljöstyrningen i fordonsskatten genom att höja den del av skatten som beror på fordonets CO₂-utsläpp. Centerpartiet vill nu gå längre

och föreslår att den utsläppsbaserade delen av skatten förstärks, samt att skatten indexeras med BNP-utvecklingen för att bibehålla sin reala nivå. *Reformen väntas inbringa 200 miljoner kronor 2016 för att på fyra års sikt stiga till 1,7 miljarder kronor.*

SMARTA STYRMEDEL FÖR TRANSPORTER

REFORMERA EU:S UTSLÄPPSHANDEL EU ETS.

För en stor del av Sveriges klimatutsläpp sätts priset på utsläppen av det gemensamma systemet för utsläppshandel inom EU ETS. Det är ett av de mest effektiva marknadsbaserade verktygen som klimatpolitiken har att tillgå, men på senare tid har priset på utsläpp minskat kraftigt. Skälet är att det har uppstått ett överskott av utsläppsrätter. Förretagen har inte behövt släppa ut så mycket som förväntat, dels tack vare klimatsatser, dels på grund av den utdragna ekonomiska krisen. Centerpartiet vill därför annullera överskottet av utsläppsrätter, motsvarande 2 miljarder ton koldioxid. Genom att minska antalet utsläppsrätter ökar priset på dem och klimatpåverkan blir dyrare. När medlemsstaterna kan sälja utsläppsrätterna till ett högre pris kan de använda intäkterna till att minska skattebördan på arbete.

Tabell 4. Grön tillväxt i hela landet – skatteväxling

Grön tillväxt i hela landet - skatteväxling	2016	2017	2018	2019
Skattesänkningar på jobb & företag	29 436	32 816	33 186	33 376
Skattehöjningar på miljöförstöring				
Kemikalieskatt	2 353	3 530	3 530	3 530
Avskaffad nedsättning av miljöskatter i gruvnäringen	242	234	234	234
Sopförbränningsskatt	483	483	483	483
Miljöavgift på fossila plastpåsar	315	203	113	68
Indexering av fordonsskatten	200	1 100	1 900	2 465
Skatt på fluorerande växthusgaser	500	400	300	0
Summa skattehöjningar	4 093	5 950	6 560	6 780

MILJÖLASTBILSPREMIE OCH ELBUSSPREMIE.

För att påskynda teknikutvecklingen och skapa en stark svensk marknad för miljölastbilar föreslår Centerpartiet en miljölastbilspremie riktad till de lastbilar som har minst klimatutsläpp. Premien ska vara så stor att den påverkar köpbesluten, cirka 250 000 kronor per fordon. Centerpartiet satsar 150 miljoner kronor på miljölastbilspremie 2016 för att sedan gradvis utöka till 450 miljoner kronor från 2018. Att öka bussarnas miljöprestanda är viktigt för klimatomställningen och även stadsmiljön. Centerpartiet föreslår därför en elbusspremie. *Denna satsning uppgår till 50 miljoner kronor 2016 och 100 miljoner kronor per år 2017-2019.*

BONUS-MALUS OCH FÖRLÄNGD SUPERMILJÖBILSPREMIE.

På Centerpartiets initiativ föreslog Alliansen 2015 ett system där den som köper en miljövänlig bil får en bonus, som betalas av avgifter på bilar med höga utsläpp, så kallat bonus-malus. Hybridbilar får särskilda bonusar. Systemet ska vara självfinansierande och brytpunkten mellan bonus och malus förändras i takt med teknikutvecklingen. Totalt förväntas hundratals miljoner kronor flyttas till inköp av de klimatvänliga bilarna från bilar med högre utsläpp. Tyvärr har regeringen fördröjt införandet av bonus-malus till 2017. *I väntan på bonus-malus föreslår Centerpartiet att supermiljöbilspremien förlängs med 215 miljoner kronor.*

ENERGIDEKLARATION FÖR BILAR.

I dag finns det ett tydligt och fungerade system för energideklaration av vitvaror, men inte för bilar. Därför vill vi, inom ramen för EU, införa en energideklaration för personbilar.

FÖRMÅNSVÄRDE FÖR MILJÖBILAR.

Av nybilsförsäljningen står förmånsbilarna för ungefär hälften och andrahandsmarknaden för förmånsbilar är stor. Ett bra miljöverktyg är nedsättningar av förmånsvärdet riktad till de mest klimateffektiva bilarna, men dagens system är stelbent. Regeringen vill sänka taket på nedsättningen från 16 000 kronor till 10 000 kronor. Vi vill istället sätta taket till 13 000 kronor. *För detta avsätter vi 123 miljoner kronor 2017.*

SKATTEBEFRIELSE FÖR BIODRIVMEDEL OCH KVOTPLIKT.

Sverige bör inte i förhandlingar med EU-kommissionen överge skattebefrielsen för höginblandade och rena biodrivmedel. Dessa bör fortsatt vara viktiga delar av klimatomställningen. För att även öka låginblandningen av

bränslen bör ett kvotpliktssystem införas som stegvis ökar kraven. *Centerpartiet avvisar regeringens skattehöjningar på biodrivmedel med 150 miljoner kronor.*

LADDINFRASTRUKTUR FÖR BILAR.

Alliansen avsatte 300 miljoner kronor i fyra år för att finansiera utbyggnaden av minst 10 000 laddstolpar i hela Sverige. Regeringen har tagit bort detta anslag och bakat in det i ett bredare och otydligare klimatinvesteringsstöd. *Vi föreslår att anslaget för laddinfrastruktur på 75 miljoner per år står kvar.*

STÖD TILL BIOGAS.

Biogasproduktion ger positiva effekter för klimatet och minskar övergödningsproblemen. Alliansregeringen införde ett produktionsstöd för biogas och ett investeringsstöd för biogasanläggningar inom ramen för Landsbygdsprogrammet. *Centerpartiet vill tillföra ytterligare 20 miljoner årligen 2016-2019 för detta ändamål.*

SVERIGES SOM EUROPA GRÖNA BATTERI

Sverige är idag världsledande inom förnybar energi. Under Alliansen mer än tiofaldigades vindkraften och Sverige nådde i förtid målet om att halva vår energiförsörjning skulle vara förnybar. Avgörande för denna utveckling är Alliansens energiöverenskommelse och utbyggnaden av elcertifikaten.

UTBYGGNAD AV ELCERTIFIKATEN.

Utvecklingen måste påskyndas för att nå en helt igenom förnybar energiproduktion inom en generation. Centerpartiet vill därför se en ambitionshöjning inom elcertifikatsystemet.

FÖRENKLADRE REGLER FÖR MIKROPRODUKTION AV EL.

Reglerna bör förenklas för momsregistrering för mindre producenter och hur man får förflytta elen mellan fastigheter. Fler bör få nyttja avdraget för mikroproducerad el och avdraget bör göras direkt på fakturan precis som för ROT/RUT-avdraget.

AVVISA HÖJD SKATT PÅ FÖRNYBAR EL.

Regeringen har misslyckats i internationella förhandlingar och känner sig därför tvingade att höja skatten på egenproducerad och förnybar el med totalt 195 miljoner. Denna skattehöjning säger vi nej till.

BETA AV KÖN TILL SOLCELLSSTÖD OCH STIMULERA LAGRING.

Stödet till solceller som Alliansregeringen introducerade har blivit framgångsrikt. Detta innebär att kön i dag är lång för dem som inväntar sin ersättning. Vi vill därför anslå 600 miljoner till solcellstöd för att snabbt beta av kön under 2016-2017. Vi vill därefter istället använda delar av anslaget som regeringen satsar på solcellstöd på att ytterligare främja energilagring, inklusive pilotanläggning för lagring i större skala. *Totalt satsar vi 350 miljoner kronor på energilagring 2016-2019.*

Tabell 5. Grön tillväxt i hela landet – smarta styrmedel

Grön tillväxt i hela landet – smarta styrmedel	2016	2017	2018	2019
Reformer				
Miljölastbilspremie och elbussatsning ²	200	400	550	550
Förstärkt ersättning för metangasreducering ²	50	50	50	50
Bonus-malus		0	0	0
Supermiljöbilspremie	94			
Bibehållen skattebefrielse för biodrivmedel	160	140	140	150
Utbyggd laddinfrastruktur	75	75	75	75
Nej till försämrings av nedsättning för förmånsvärde för miljöbilar		123	139	165
Nej till höjd skatt på förnybar elproduktion	100	190	190	190
Stöd till solceller	500	100	0	0
Stöd till energilagring ²	50	100	100	100
Stöd till vindkraft ¹	15	15	15	15
Klimatanpassning ¹	110	110	110	110
Summa reformer	1 354	1 303	1 369	1 405

1) Återfinns i BP16

2) Inkl satsningar i BP16

5. VÄRLDENS MODERNASTE LANDSBYGD

Det räcker inte att jobben växer till i storstadsregionerna. Det måste vara möjligt för folk på landsbygden att jobba, driva företag och studera. Tyvärr går regeringens politik på många sätt i motsatt riktning. Man satsar på storstäderna och låter landsbygden stå för notan. Centerpartiet vill att hela Sverige ska växa. Därför ökar vi satsningarna på infrastruktur, kollektivtrafik och tillgång till internet utanför storstäderna.

STÄRKT INFRASTRUKTUR

SATSNING PÅ JÄRNVÄGSUNDERHÅLL.

Alliansregeringen dubblade satsningarna på järnvägens drift och underhåll. Många sträckor är dock fortfarande i behov av satsningar på underhåll. *Centerpartiet föreslår därför att 480 miljoner kronor mer än regeringen satsas på järnvägsunderhåll 2016-2018.*

OFFENTLIG-PRIVAT SAMVERKAN (OPS) FÖR MER INVESTERINGAR.

Vid infrastrukturinvesteringar kan privat kapital inkluderas med så kallad OPS, för att förstärka finansieringen men framför allt för att stärka kostnadseffektiviteten och genomlysningen av projekten. Trafikverket bör få i uppdrag att peka ut och driva 10-15 av de objekt som finns angivna i nationell plan i form av OPS, i syfte att skaffa kunskap och erfarenhet samt öka effektiviteten.

BREDBANDSUTBYGGNAD.

Tillgång till bredband är inte bara en tillväxtfråga utan ofta också en överlevnadsfråga för företagen. Alliansregeringen fördubblade investeringarna i bredbandsutbyggnad på landsbygden. Alliansregeringen beslutade även att frigöra 700-bandet för användning av mobilt bredband och mobiltelefoni från och med år 2017. Regeringen behöver påskynda genomförandet av dessa satsningar

UTVECKLA HELA SVERIGE

STÖD TILL KOMMERSIELL SERVICE.

Den lokala lanthandeln eller bensinmacken är ofta en förutsättning för att en mindre ort ska kunna fungera. I landsbygdsprogrammet satsades 700 miljoner kronor de kommande sju åren på kommersiell service på landsbygden. Alliansregeringen tillsatte en utredning för att analysera hur den kommersiella servicen ska kunna garanteras i hela landet. Utredningen presenterade sitt be-

tänkande i mars 2015 och föreslår ett riktat stöd på 35 miljoner som regeringen nu kommer införa.

BYGGA VID STRÄNDER.

Att värna viktiga strandmiljöer, allemansrätten och människors tillgång till naturen är för oss i Centerpartiet en självklarhet, men det måste också finnas en avvägning mellan bevarande och utveckling. Det ska vara möjligt att bygga och bedriva verksamhet även strandnära, och möjliggöra fler områden att pekas ut som LIS-områden (Landsbygdsutveckling i strandnära lägen). Centerpartiet vill ta bort Länsstyrelsens överprövningsmöjlighet vad gäller kommunala bygglov inom redan fastställda LIS-områden.

VILTFÖRVALTNINGSMYNDIGHET.

De senaste åren har vi fått fler vilda djur i våra skogar. Detta ställer krav på en aktiv och regionalt förankrad viltförvaltning. Det skapar dessutom möjligheter till nya jobb kring jakt och viltförvaltning. Riksdagen har under våren fattat beslut om en ny viltmyndighet. Centerpartiet förväntar sig att regeringen respekterar riksdagens vilja. *Vi avsätter 20 miljoner för 2016 för att myndigheten ska kunna komma på plats.*

REGIONALA SKATTEBASER.

Precis som människor i stor utsträckning ska få behålla frukterna av sitt eget arbete bör regioner som bidrar med värdefull produktion få behålla delar av detta värde. Det måste löna sig för kommuner och regioner att förbättra sitt företagsklimat, göra produktiva investeringar och upplåta mark åt viktig infrastruktur och produktion. Centerpartiet vill därför utreda hur ett antal skatter ska kunna regionaliseras. I ett första steg är det rimligt att fastighetsskatten på elproducerande fastigheter regionaliseras.

BROMSA MJÖLKKRISEN

NEDSÄTTNING AV DIESELSKATTEN.

Regeringens sänkning av dieselskatten har av alla intressenter dömts ut som liten. *Centerpartiet vill sänka dieselskatten med 300 miljoner kronor årligen, alltså 200 miljoner mer än regeringen.*

STÖD TILL OMSTÄLLNING TILL BIOBRÄNSLE.

Det pågår i dag en grön omställning inom lantbruket, men det måste gå vidare. Målsättningen är att till slut kunna fasa ut subventionerna av fossila drivmedel. Tyvärr har omställningen stannat av på grund av avsaknad av långsiktiga spelregler för svenska biodrivmedel, inte

minst kopplat till försvårande EU-regelverk. *Vi avsätter därför 25 miljoner kronor per år till Jordbruksverket för fler projekt med omställning av arbetsmaskiner inom jordbruket.*

RIKTAT STÖD TILL MJÖLKBRANSCHEN.

EU-kommissionen har beslutat om riktade stöd till mjölkbranschen. För svensk del har 76 miljoner kronor tilldelats. Dessutom ger kommissionen medlemsstaterna möjligheten att lägga till egna nationella medel. *För Sveriges del kan vi lägga till 76 miljoner kronor som vi därmed avsätter i denna budget.*

Tabell 6. Världens modernaste landsbygd - reformer

Världens modernaste landsbygd	2016	2017	2018	2019
Reformer				
Stöd till kommersiell service i glesbygd ¹	35	35	35	35
Utökat järnvägsunderhåll ²	1 400	1 400	1 400	0
Satsning på järnväg på landsbygden ¹	100	100	100	100
Höjd återbetalning dieselskatt för bönder	300	300	300	300
Utökning av programmet för miljövänliga bränslen i jordbruket	25	25	25	25
Nationella EU-stöd till mjölkbönder	76			
Införandet av en ny viltförvaltningsmyndighet	20	20	20	20
Stöd till samlingslokaler	50	50	50	50
Cykelstrategi ²	50	50		
Summa reformer	2 056	1 980	1 930	530

1) Återfinns i BP16

2) Inkl satsningar i BP16

DECENTRALISERING AV MYNDIGHETER OCH MINSKADE KOSTNADER I SVENSK BYRÅKRATI.

En grundprincip för svenska myndigheter är att de ska vara nära medborgaren och sparsamma med resurserna. Det omvända gäller tyvärr svenska myndigheters lokaler vars kostnad 2006-2013 steg med 4 miljarder kronor eller 21 procent. Lokalarean ökade i Stockholm och Malmö, men minskade i övriga landet. Därmed upptar också myndigheterna värdefullt utrymme i städerna som skulle kunna användas för bostäder och kommersiella lokaler. I systemet för pris- och löneomräkning (PLO) kompenseras myndigheter belägna på orter där hyrorna stiger snabbt. Det minskar myndigheternas incitament att kontinuerligt se över sin lokalisering. Vi föreslår följande ändringar:

LÄGRE UPPRÄKNING AV LOKALKOSTNADER.

Uppräkningen av anslagen till myndigheter till följd av lokalkostnader räknas enbart upp med 70 procent av

KPI, alternativt med hyresutvecklingen i de rikthyresområden som ligger utanför storstäderna. Det innebär att myndigheter får incitament att omlokalisera till orter med lägre lokalkostnader, eller spara.

RIKTHYRORNA I STOCKHOLM SÄNKES.

Myndigheter i Stockholm får mindre anslagsökningar och därmed incitament att omlokalisera till billigare områden.

LÄGRE UPPRÄKNING.

Den uppräknings som följer av dessa två reformer bör schablonmässigt sänkas för att ytterligare öka kostnadskontrollen.

Reformerna väntas stärka de offentliga finanserna med 542 miljoner kronor 2016, 887 miljoner 2017, 1 549 miljoner 2018 och 2,38 miljarder 2019.

Tabell 7. Världens modernaste landsbygd – finansiering

Världens modernaste landsbygd	2016	2017	2018	2019
Finansiering				
Sänkt rikthyr för myndigheter i Stockholm	35	93	145	184
Mer kostnadseffektiva myndigheter	517	794	1404	2196
Omprioriteringar från anslag 1:1 inom UO20, från Naturvårdsverket till Viltförvaltningsmyndigheten	20	20	20	20
Nej till regeringens byggsbventioner och övriga utgiftsökningar	5 575	6 025	5 925	5 925
Summa finansiering	6 147	6 932	7 494	8 325

6. FLYKTINGAR I JOBB OCH BOSTAD

Centerpartiet värnar asylrätten och ställer krav på ett bra mottagande så att de som söker sig hit snabbt kan komma till sin rätt i ett nytt land. Vi kan konstatera att både mottagandet av flyktingar och integrationspolitiken i stora delar har misslyckats. Viktiga reformer behövs för att undvika växande utanförskap. För detta krävs en ny

jobblinje i migrations- och integrationspolitiken som undanröjer byråkratiska hinder och trösklarna in på arbetsmarknaden, för att nyanlända snabbare ska komma in på arbetsmarknaden, få en bostad och bli en del av samhället.

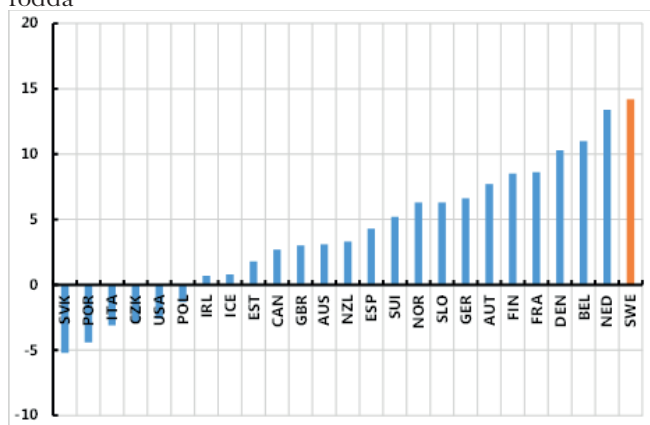
FLYKTINGAR I JOBB

Idag hindrar ineffektivt mottagande, byråkrati och en ineffektiv arbetsmarknad flyktingarnas inträde. Centerpartiets grundläggande arbetsmarknadsreformer är det viktigaste instrumentet för att ge flyktingarna jobb men därutöver behövs specifika reformer.

LÄRA SVENSKA-PRAKTIK OCH INTRODUKTIONSJOBB.

Möjligheten finns i dag för flyktingar att inom etableringsplanerna praktisera på svenska företag och samtidigt lära sig svenska, bland annat med så kallad SFX, yrkesförlagd svenskundervisning. Få personer får dock tillgång till sådan praktik. De som inte snabbt får arbete bör under det första året istället ha möjlighet till lära-svenska-praktik. Därefter bör introduktionsjobben breddas även till nyanlända flyktingar, som därmed kan fortsätta att lära sig svenska i anslutning till arbetsplatsen.

Diagram 8. Sysselsättningsgap mellan inrikes och utrikes födda

Källa: OECD (2015a)

FRÅN ARBETSFÖRMEDLINGEN TILL CIVILSAMHÄLLET.

Civilsamhället har på många platser i Sverige, och i större skala i Kanada, lyckas bättre än myndigheter att hitta jobb och integrera nyanlända. Centerpartiet vill därför se en omfördelning av resurser från Arbetsförmedlingen och etableringsreformen till civilsamhällets projekt och insatser för mentorskap för nyanlända. Dessa insatser ska löpande utvärderas och stödet används effektivt. *Totalt handlar det om 300 miljoner kronor som omfördelas från Arbetsförmedlingen till civilsamhälletsprojekt.*

SATSNING PÅ SNABBARE VALIDERING AV KOMPETENSER.

Många flyktingar har lång utbildning och arbetslivserfarenhet, bland annat i bristyrken som läkare, sjuksköterskor och ingenjörer. Enligt en inventering från Arbetsförmedlingen hade 2014 över 10 000

flyktingar inom etableringsuppdraget en akademisk utbildning. Trots många försök har Migrationsverket misslyckats med att snabbt inventera kompetenser och få andra myndigheter, främst högskolorna, att snabbt validera kunskaperna. Vi satsar därför på validering genom resurser till högskolorna, stöd till branscher för validering och till studievägledning. *Totalt ökar vi resurserna till validering med 107 miljoner kronor.*

SATSNING PÅ KOMPLETTERANDE UTBILDNINGAR.

Många av de tusentals välutbildade flyktingarna behöver en komplettering för att bli svenska lärare, läkare eller ingenjörer. Kompletterande utbildningar är ett billigt sätt att få fler högutbildade. I dag finns få av dessa utbildningar, bara några tiotal inom varje yrkeskategori. *Centerpartiet avsätter 130 miljoner kronor för att förstärka möjligheten till kompletterande utbildningar.*

JOBBSTIMULANS I ETABLERINGSERSÄTTNINGEN.

Det ska alltid löna sig att gå upp i arbetstid. Alliansen införde en jobbstimulans i etableringsersättningen som innebär att en nyanländ kunde arbeta sex månader utan att förlora sin etableringsersättning. Centerpartiet har föreslagit att incitamenten förstärks ytterligare. Regeringen vill istället ta bort jobbstimulansen i etableringsersättningen, för att finansiera integrationspolitiken, vilket är en kontraproduktiv åtgärd.

UTÖKAD SAMHÄLLSORIENTERING FÖR NYANLÄNDA.

För människor som flyttat till Sverige finns ett stort värde i att tidigt lära sig hur det svenska samhället fungerar. I dag får bara hälften av de asylsökande samhällsorientering. Det bör vara obligatoriskt under asylprocessen. *Centerpartiet avsätter 33 miljoner kronor för denna reform.*

SPÅRBYTE TILL ARBETSKRAFTSINVANDRING FRÅN DAG ETT.

I dag måste den nyanlända vänta fyra månader innan hen kan byta spår från asylsökande till arbetskraftsinvandrare. Genom att möjliggöra spårbyte från dag ett kan nyanlända med efterfrågad kompetens snabbare komma in på arbetsmarknaden

ANSVAR OCH RESURSER TILL KOMMUNERNA

KOMMUNERNA TAR ÖVER RESURSER OCH ANSVAR FÖR ETABLERINGSANSVARET.

Etableringsreformen, som flyttade ansvaret för nyanländas etablering från kommunerna till Arbetsförmedlingen, har inte fungerat. Arbetsförmedlingen har inte förmått skapa tänkt jobbfokus. Det är kommunerna som står för försörjningsstöd och andra kostnader som uppstår när människor inte får jobb. Vi vill flytta ansvaret och finansieringen för dessa system till kommunerna. Det innebär avsevärda förstärkningar av kommunernas resurser för mottagandet och etableringen och ger dem de nödvändiga redskapen för att lokalt förbättra arbetsmarknadsintegrationen.

KOMPENSATION TILL KOMMUNER FÖR FLYKTINGMOTTAGANDE.

Kommunerna får i dag inte tillräcklig kostnadstäckning för sina utgifter för flyktingmottagandet. Detta gäller bland annat ersättningarna för förskola, lokalkostnader för skolgång och socialtjänstens insatser. Regeringen har valt att mekaniskt höja schablonersättningen för alla asylsökande från 2016, vilket dels inte svarar mot de kostnader som uppstått under 2015, dels riskerar att skjuta problemet på framtiden. *Vi avsätter för detta ändamål 700 miljoner kronor 2016 (282 miljoner mer än regeringen) och sammanlagt 2,8 miljarder till 2019.*

EKONOMISKA INCITAMENT FÖR JÄMNARE FÖRDELNING.

En jämnare fördelning av flyktingmottagandet i Sveriges kommuner är viktigt för att integrationen ska fungera bättre. För att åstadkomma en jämnare fördelning föreslås att varje kommun ska tilldelas ett nyckeltal där kvotflyktingar, ensamkommande barn, asylsökande och anhöriga räknas in. De kommuner som inte tar sitt ansvar i flyktingmottagande måste ta fram en handlingsplan. Om det trots denna inte tar emot fler åläggs de att betala en avgift för att kompensera kostnaderna för de kommuner som tar ett större ansvar.

⁹ Edström (2015)

¹⁰ I en pilotstudie från Migrationsverket (2014) och SKL framgår det att kostnadstäckningen skiljer sig mellan kommunerna, men ligger avsevärt lägre än kommunernas faktiska kostnader.

INTENSIVKURSER I SVENSKA FÖR FLYKTINGBARN.

För nyanlända barn är möjligheten att snabbt lära sig svenska avgörande för deras framtid. Därför föreslår Centerpartiet ett nationellt program för intensiv språkundervisning i svenska med fler och specialanpassade svensklektioner. Utbildningen ska bekostas av staten och finnas i alla kommuner. Det kommer innebära att fler lärare också behöver ta del av särskild språkpedagogik och exempel inom och utom Sverige och dra nytta av de bästa exemplen på snabb språkinläring inom Sverige och internationellt. Kostnaderna består främst av fler undervisningstimmar, vidareutbildning och rekrytering av speciallärare samt insamling utveckling av pedagogik. *Totalt avsätter vi till denna reform 450 miljoner kronor.*

SPARA PÅ DYRA BOSTÄDER

FRÅN HVB-PLACERING TILL STÖDBOENDEN.

En av de största kostnaderna för flyktingmottagandet är boende för ensamkommande barn. De flesta placeras i HVB-hem, som är dyra och dessutom generellt dåligt anpassade till barnens behov. De är i grunden konstruerade för personer med mycket svår problematik och stort stödbehov. Centerpartiet vill därför att de flesta som bor på HVB-hem istället ges möjlighet att bo på så kallade stödboenden, gemensamhetsboenden där de har löpande tillgång till hjälp och stöd från vuxna men inte samma restriktioner som ett HVB-hem. Utöver det vill vi schablonisera ersättningen för HVB-boende utanför överenskomna platser. *Dessa reformer väntas leda till besparingar på 560 miljoner 2016 för att sedan stiga gradvis till 3,3 miljarder 2019.*

UTÖKAD PLACERING AV ENSAMKOMMANDE BARN HOS NÄRSTÅENDE.

I dag är det för svårt att placera ensamkommande hos släktingar eller nära vänner som inte är vårdnadshavare. Många ensamkommande har någon närstående i Sverige och placeras ofta i samma kommun, men alltför ofta i ett HVB-hem. En översyn av socialtjänstlagen är nödvändig för att underlätta placeringen av ensamkommande minderåriga i trygga miljöer hos närstående. Samtidigt måste resurserna finnas till att noggrant bedöma de hem där de placeras. *Vi räknar med att reformen ger en besparing på 88 miljoner kronor.*

TAKEN FÖR BOENDEKOSTNADER MÅSTE NER.

När Migrationsverket tvingas till kortsiktiga upphandlingar kan dessa ibland ligga nära eller på taket på 200 kronor per person och dygn (plus 150 kronor för mat), i nivå med snitthyran för en trerummare i Sverige, trots att flyktingar ofta bor trångt med låg kvalitet. Inga av dessa resurser kommer flyktingen till godo utan är en ersättning direkt till de företag som tillhandahåller boenden. Därför måste tak och upphandlingar reformeras för långsiktighet och kvalitet.

Flyktingar i jobb och bostäder				
Reformer				
Stärkt civilsamhälle inkl. avdragsrätt för gåvor	550	550	550	550
Obligatorisk samhällsorientering	33	33	33	33
Intensivkurser i svenska	450	450	450	450
Snabbare validering och fler kompletterande utbildningar	237	237	237	237
Höjd ersättningar till kommuner för mottagande	700	700	700	700
Större jobbstimulans inom etableringsersättningen	128	155	143	109
Fler kontakttolkar ¹	21	21	21	21
Summa reformer	2 119	2 146	2 134	2 100
Finansiering				
Stödboende och schabloniserad ersättning för ensamkommande	560	1 554	2 513	3 318
Reformerad SoL för fler familjehemsplaceringar	88	108	132	152
Avskaffat system med etableringslotsar ¹	481	643	534	445
Kompetensutveckling SFI-lärare ¹	100	100	100	100
Summa finansiering	1229	2405	3279	4015

1) Återfinns i BP16

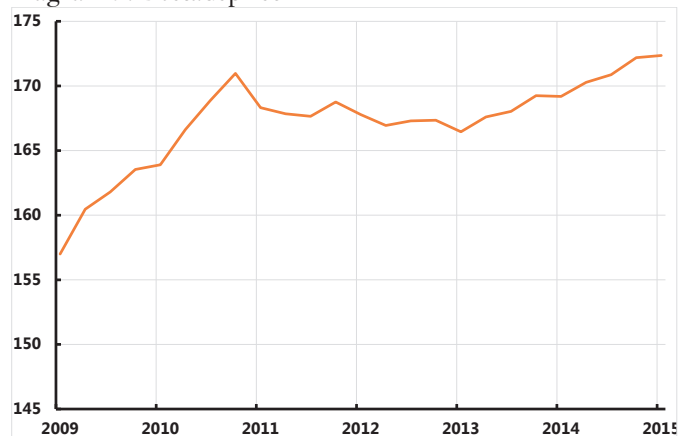
2) Inkl satsningar i BP16

¹¹ Riksrevisionen (2015)

7. REFORMERA BOSTADSMARKNADEN

I över tio år har svenska bostadspriser i storstäderna växt betydligt snabbare än inkomsterna, en utveckling som inte är långsiktigt hållbar och som i förlängningen kan leda till en kraftig korrigering. Det innebär en ekonomisk risk såväl för landet som för enskilda hushåll. Här krävs att politiken enas om långsiktiga spelregler. Samtidigt är bostadsbyggandet mycket lågt i andra delar av landet, med låga bostadspriser och svaga incitament att rusta upp befintliga bostäder. Unga har en särskilt svår ställning på denna bostadsmarknad i obalans, med höga trösklar att skaffa egen bostad. Bostadsbyggandet har ökat under senare år, men begränsas fortfarande av regleringar.

Diagram 9. Bostadspriser

Källa: Valueguard

REFORM AV PLAN- OCH BYGGLAGEN.

Plan- och bygglagen behöver fortsatt reformeras med ett fokus på ett mer flexibelt användande av planinstrumentet, kortare planprocesser och fler bygglovsbefriade åtgärder. Bullerregler, tillgänglighetskrav och riksintressen behöver bli mer ändamålsenliga och inte i onödan begränsa bebyggelse. Den privata initiativrätten behöver utvecklas och stärkas. I områden som inte är detaljplanelagda bör det införas avsevärt enklare regler. Parallellt med det nationella regelförenklingsarbetet bör en försöksverksamhet genomföras där kommuner tillåts pröva möjligheter att förkorta, förändra och förenkla plan- och bygglovsprocesserna. En sådan reform skulle möjliggöra för enskilda kommuner att gå före i regelförenklingsarbeten.

ÖKAD KONKURRENS.

I tillväxtkommuner bör det finnas en markberedskap så att fler och mindre byggföretag kan konkurrera med de stora. Konkurrensverket bör ha en striktare övervakning av branschen. Konkurrens från utlandet bör uppmuntras.

ÖKAD MARKTILLGÅNG.

Staten bör ge i uppdrag i ägardirektiv till statliga företag att inventera sitt markinnehav i syfte att få fram mer byggbar mark. Mark ska inte heller kunna stå obebyggd i flera år. För att undvika detta ska tydligare uppföljningar av de markanvisningar som finns göras av kommunerna.

FRIARE HYRESSÄTTNING OCH SLOPAD VETORÄTT I PRESUMPTIONSFÖRHANDLINGAR.

Det nuvarande förhandlingssystemet för hyressättning måste reformeras, så att hyresgästens ställning och möjlighet till inflytande värnas, samtidigt som större variationer i hyresnivåer tillåts. Centerpartiet vill succesivt införa friare hyressättning med starkare koppling till bostäders marknadsvärde och anpassat för bostadsmarknadens tillväxt. Som ett första steg föreslår vi att Hyresgästföreningens vetorätt vid presumtionsförhandlingar avskaffas. Hyror som bestämts genom presumtionsavtal ska även påverka hyresnivåerna i andra nyproducerade lägenheter.

BÄTTRE MÖJLIGHET TILL ANDRAHANDSUTHYRNING.

Fler bostadsrättsinnehavare ska få större möjligheter att hyra ut sin lägenhet.

BOSPARANDE FÖR UNGA.

Centerpartiet vill se över möjligheterna att införa ett riktat bosparande för unga, med syfte att ge incitament för fler att redan vid tidig ålder sätta undan en del av lönen för framtida investeringar i bostad.

ÖVERSYN SKATTER, BLAND ANNAT RÄNTEAVDRAG OCH REAVINSTBESKATTNING.

I en situation med obalans på bostadsmarknaden är det viktigt att skattesystemet så långt som möjligt bidrar till att öka utbudet av bostäder, underlättar rörligheten på bostadsmarknaden och inte förstärker skuldsättning och stegringar i bopriserna. Centerpartiet vill därför en bred, långsiktig och blocköverskridande överenskommelse vad gäller beskattningen för att köpa, äga och sälja sin bostad. Det är naturligt att en sådan översyn bland annat innefattar reavinstbeskattningen vid försäljning av bostad så att den bidrar till rörligheten på bostadsmarknaden. Det är också naturligt att den innefattar ränteavdragen. Snabba förändringar av ränteavdragen riskerar dock att skapa svåra omställningsproblem för hushållen. Alla förändringar bör därför ske försiktigt och gradvis över en längre tid.

SKYNDSAMT INFÖRANDE AV AMORTERINGSKRAV.

För att undvika att människor hamnar i skuldfällor är det viktigt att förstärka amorteringarna. Centerpartiet stödjer införandet av ett amorteringskrav, med flexibilitet för undantag under extrema livssituationer som skilsmässa och dödsfall. Nybyggda bostäder undantas eftersom dessa bostäder bidrar till utbudet på bostadsmarknaden.

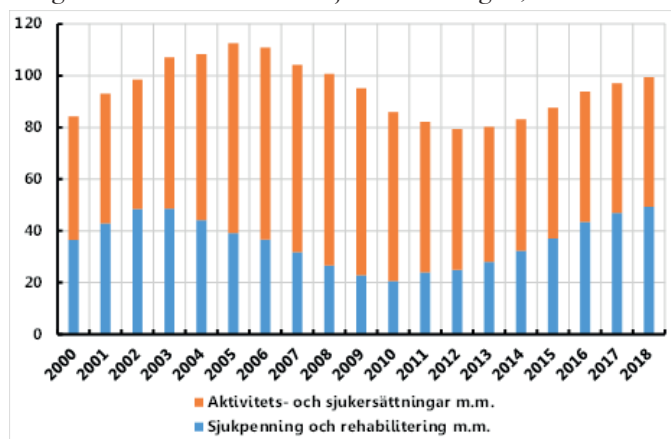
VÄXLA BOLÅNETAK MOT AMORTERINGAR.

Vi föreslår, som ett sätt att underlätta för de som ska in på bostadsmarknaden, att kravet på kontantinsats reduceras för den som i gengäld kraftigt kan öka sin amorteringstakt.

8. MINSKA SJUKSKRIVNINGARNA

Under de senaste åren har sjuktalet stigit kraftigt i Sverige och allt fler får sjuk- eller aktivitetsersättning. Med ökande sjuktalet följer också ökande kostnader för sjukförsäkringen, från cirka 20 miljarder kronor för sjukpenning 2010 till en prognos på 43,5 miljarder kronor för 2016. Av mänskliga och ekonomiska skäl finns nu ett omedelbart behov av att färre blir sjukskrivna och fler återgår i arbete.

Diagram 10. Kostnader för sjukförsäkringen, mdr

Källa: Prop. 2015/16:1 och Ekonomistyrningsverket (2015b)

ÖKADE KONTROLLER OCH BIBEHÅLLEN BORTRE PARENTES.

Kontrollstationer är ett viktigt medel för att säkerställa att alla sjukskrivningar följs upp och att människor inte hamnar i passivitet. Under de senaste åren har dock försäkringskassan blivit allt sämre på att genomföra kontrollerna i tid vilket Inspektionen för Socialförsäkringen menar bidragit till ökningen i sjuktalet. Regeringen förstärker nu Försäkringskassans anslag i syfte att förbättra kontrollerna, men finansierar detta genom att dra ner på rehabilitering. Centerpartiet väljer att tillföra 200 miljoner kronor till förvaltningen av sjukförsäkringen. Till skillnad från regeringen ser vi även ett värde i att effektivisera Försäkringskassan. *100 miljoner kronor av det ökade anslaget finansieras via omprioritering inom Försäkringskassans anslag och 100 miljoner kronor tillförs.* När de tidiga kontrollerna ännu inte fungerar och sjuktalet ökar riskerar regeringens föreslagna borttagande av den borte gränsen i sjukförsäkringen att förvärra situationen. Sjukförsäkringen måste vara utformad så att det finns tydliga drivkrafter till omställning och arbete.

TIDIGARE REHABILITERING.

Det är viktigt att den sjukskrivne erbjuds stöd för att snabbt kunna återgå i arbete. Rehabiliteringsgarantin har varit mest framgångsrik i att minska sjukskrivning för dem som ännu inte hade sjukskrivit sig när behandlingen inleddes. I många fall kommer dock insatsen för sent. När det är möjligt bör därför rehabilitering och sjukskrivning kombineras med visst arbete, som visat sig underlätta tillfrisknande. För att de resurser som satsas på rehabilitering ska få ytterligare verkan föreslår vi en omprioritering mot insatser med starkare evidensbaserat stöd, inte minst inom KBT.

BÄTTRE MÖJLIGHETER ATT BYTA JOBB.

Vissa personer mår dåligt på grund av deras arbete. Inom ramen för Centerpartiets förslag på jobbfixarpeng skulle även långtidssjukskrivna kunna erbjudas hjälp att byta jobb för att komma tillbaka till arbete.

¹¹ Under 2011 gjordes 71 procent av 90-dagarsbedömningarna och 70 procent av 180-dagarsbedömningarna i tid. Under 2014 hade motsvarande andel minskat till 50 respektive 57 procent.

9. UTBILDNING FÖR JOBB

Utbildning är grunden för att utöka människors livsmöjligheter och chanser att få jobb. Gapet i utbildning i Sverige måste överbryggas. Därför är föräldrars och elevers rätt och möjligheter att välja en bättre skola grunden för ett bättre skolsystem. Lärares kompetens och möjlighet att lyfta elever bör prioriteras framför ofokuserade satsningar där ökade resurser hittills inte förbättrat resultaten. Yrkesutbildningar spelar en viktig roll för många ungas jobbchanser och får inte komma i andra hand.

UTÖKAD ISTÄLLET FÖR INSKRÄNKT VALFRIHET.

Det behöver bli lättare, inte svårare, att välja förskola och skola. Regeringens förslag att montera ned möjligheten att välja skola inskränker människors valfrihet och försämrar möjligheterna för den svenska skolan att utvecklas. Vi vill istället åtgärda de brister som finns och stödja föräldrar i att göra ett aktivt skolval. Centerpartiet vill också införa ett krav på att kommuner som planerar att lägga ned skolor, inte minst byskolor, först ska undersöka om det finns en annan aktör, exempelvis ett företag eller ett föräldrakoooperativ, som skulle vilja ta över verksamheten.

KARRIÄRTJÄNSTER FÖR LÄRARE.

I länder som presterar högt i internationella mätningar har lärarna högre löner än i Sverige och tydligare karriärmöjligheter. Centerpartiet vill se tydliga karriärvägar för både lärare och skolledare och vill därför bland annat utöka antalet förstelärare som i sin tjänst ska handleda och coacha nyexaminerade lärare samt öppna upp för tjänster som kombinerar undervisning i grund- och gymnasieskolan med forskning och samarbete på universitetsnivå. Vi avsätter 212 miljoner kronor år 2016 för fler förstelärare och höjda lärarlöner, varav 26 miljoner för en riktad satsning på karriärtjänster i utanförskapsområden.

GARANTI FÖR KOMPETENSUTVECKLING FÖR LÄRARE.

Svenska lärare får enligt OECD mindre kompetensutveckling än lärare i andra länder. Centerpartiet vill säkerställa att lärare får den kompetensutveckling de behöver genom att införa ett nationellt institut för kompetensutveckling. Till detta avsätter vi 111 miljoner 2016 och därefter 222 miljoner kronor per år 2017-2019.

FLER PLATSER PÅ YRKESHÖGSKOLAN.

Yrkeshögskoleutbildningarna är ett bra exempel på utbildningar som utvecklats i samverkan med presumtiva arbetsgivare. Företagen förses med kompetent arbetskraft och deltagarna får en utbildning som leder till arbete. Cen-

terpartiet vill bygga ut yrkeshögskoleutbildningarna samt att det ska bli lättare att bedriva yrkeshögskoleutbildning under längre tid. För att kunna räkna hem investeringar i dyr utrustning krävs en längre tidshorisont. Vi avsätter 251 miljoner för fler yrkeshögskoleplatser nästa år och 605 miljoner kronor per år därefter.

SATSNING PÅ YRKESVUX.

Yrkesvux motverkar brist på arbetskraft och når de grupper som saknar gymnasieutbildning eller har en gymnasial yrkesutbildning som behöver kompletteras. Vi avsätter 250 miljoner för fler platser i yrkesvux.

BRANSCHSKOLOR.

I dag finns flera smala branscher likt billackering och slakteri vars arbetskraft är svår att hitta i Sverige. För att kunna tillgodose vissa smala branschers behov av arbetskraft vill Centerpartiet se över möjligheterna att inrätta branschskolor.

FLER PLATSER PÅ FOLKHÖGSKOLOR.

Folkhögskolor runt om i hela Sverige bidrar också med värdefulla utbildningsinsatser. Inte minst är folkhögskolor bra på att motivera elever att fortsätta studera efter avslutad kurs eller program inom folkhögskolan. Vi avsätter 243 miljoner för fler folkhögskoleplatser.

10. VÅRD OCH OMSORG MED MÅNGFALD OCH NÄRHET

Närhet, tillgänglighet och valfrihet är centrala för att vård och omsorg ska nå alla, i hela landet. Mångfalden är en nödvändighet för att vården ska kunna utvecklas, för att medarbetarna ska få fler karriärvägar och för att samhället ska kunna erbjuda mer välfärd av högre kvalitet till fler. Men framförallt är mångfalden och valfriheten en förutsättning för att patienter och anhöriga ska kunna bestämma mer själva.

VÄRNA VALFRIHETEN OCH DE SMÅ VÅRDGIVARNA.

Vård- och omsorgssektorn är främst en småföretagarbransch. 93 procent av företagen har färre än 20 anställda. Branschen är också viktig för jämställdheten på arbetsmarknaden. Andelen företagsledare i vård- och omsorgsbranschen som är kvinnor är nästan dubbelt så hög som i resten av näringslivet. Valfriheten och konkurrensen har bidragit till att fler vårdcentraler har öppnat och att patientmakten har stärkts.

ÄLDREBOENDEGARANTI MED ÖKAT SJÄLVBESTÄMMANDE.

Det ska vara möjligt för personer äldre än 85 att genom en äldreboendegaranti själva bestämma när det är dags att flytta till ett trygghetsboende eller till ett boende för vård och omsorg. För detta ändamål avsätter vi 50 miljoner kronor 2016 och 250 miljoner 2017, 450 miljoner 2018 och 600 miljoner 2019.

NEJ TILL HÖJD MAXTAXA I HEMTJÄNSTEN.

Regeringen vill höja avgiftstaket i hemtjänsten, något som drabbar främst de äldre med störst behov. Äldre som behöver stöd i hemmet ska få den hjälp de har behov av. Därför säger Centerpartiet nej till att höja avgiftstaket inom hemtjänsten.

RÄTT TILL ÄLDREOMSORG UTAN BISTÅNDSBEDÖMNING.

Allt fler kommuner överväger modeller med äldreomsorg utan biståndsbedömning. I Linköping kan den enskilde vända sig direkt till utföraren, privat eller offentlig, för att få en viss insats. "Linköpingsmodellen" har efter utvärderingar visat sig vara mycket uppskattad, men inte inneburit ytterligare kostnader. Modellen strider dock mot bestämmelser i SoL. Därför krävs en översyn av SoL, så att alla kommuner kan ge äldre mer valfrihet över innehållet i omsorgen.

VALFRIHET I LSS.

Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade och framförallt assistansreformen har blivit en frihetsreform för människor med omfattande funktionsnedsättningar, där individen själv bestämmer vem som ska ge assistans och hur den ska utföras. Men för personer som har behov av 20 timmars assistans per vecka eller mindre har kommunen ansvaret och där är timersättningen ofta så lågt satt att den inte räcker till någon annan assistans än kommunens egen. Den som haft rätt till 25 timmars assistans men efter omprövning beviljas 20 timmar eller mindre kan plötsligt förlora valfriheten. Reglerna bör ses över så att kommunens ersättning garanterar valfrihet.

ÖKA TILLGÄNGLIGHETEN MED ÅTERINFÖRD KÖMILJARD.

Under sin tid vid makten satsade Alliansen på minskade köer, bland annat genom Kömiljarden (numera Samordnings- och tillgänglighetsmiljarden), som regeringen nu vill ersätta med en Professionsmiljard. Centerpartiet föreslår att Samordnings- och tillgänglighetsmiljarden, med prestationsbaserade överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting, återinförs.

11. REFERENSER

- Birch Sørensen, Peter (2010), "Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges", Report to the Expert Group on Public Economics, 2010:4
- Edström, Josefine (2015), "Vad kostar en akademiker? – En jämförelse av utbildningskostnaden för en svenskutbildad och en invandrad akademiker", SACO, tillgänglig via <http://www.saco.se/vara-fragor/rapporter/vad-kostar-en-akademiker/> [2015-10-04]
- Ekobrottsmyndigheten (2015), "Yttrande över Finansdepartementets promemoria Förändring av husavdraget", Yttrande, EMB A2015/0226
- Ekonomistyrningsverket (2015a), "Yttrande över promemorian Förändringar av husavdraget", Remissvar, 3.4-321/2015
- Ekonomistyrningsverket (2015b), "Rapport. Tidsserier, statens budget m.m. 2014" ESV 2015:49
- Eurostat (2015a), "Employment by sex, age, professional status and occupation (1 000), lfsa egais", databas, tillgänglig via <http://ec.europa.eu/eurostat> [2015-10-04]
- Finanspolitiska rådet (2015), "Svensk finanspolitik. Finanspolitiska rådets rapport 2015", tillgänglig via <http://www.finanspolitiskaradet.se/> [2015-09-17]
- Finanspolitiska rådet (2008), "Svensk finanspolitik. Finanspolitiska rådets rapport 2008", tillgänglig via <http://www.finanspolitiskaradet.se/> [2015-06-22]
- Flood, Lennart (2015), "Skatter räknas, räkna med skatter", Ekonomisk Debatt, Årg. 43, Nr. 5
- Flood, Lennart, Nordblom, Katarina & Waldenström, Daniel (2013), "Dags för enkla skatter!", Konjunkturrådets rapport 2013, SNS
- Henrekson, Magnus & Sanandaji, Tino (2012), "Beksättning av personaloptioner och innovativt entreprenörskap", Expertrapport till Företagsskattekommittén
- Holmlund, Bertil & Söderström, Martin (2008), "Hur påverkas inkomsterna av skatteförändringar?", IFAU, Rapport 2008: 28
- Konjunkturinstitutet (2015a), "Konjunkturläget. Augusti 2015", tillgänglig via www.konj.se [2015-09-17]
- Migrationsverket (2014), "Pilotstudie av kommunernas kostnader och ersättningar för asylsökande", Dnr 2.2.1-2014-19583, tillgänglig via <http://www.gotland.se/86121> [2015-10-02]
- Naturvårdsverket (2015a), "Snabbstatistik, nationella utsläpp av växthusgaser (år 2014)", databas, tillgänglig via www.naturvardsverket.se [2015-09-25]
- OECD (2015a), "NUP rates by place of birth and sex", databas, tillgänglig via <https://stats.oecd.org> [2015-10-03]
- OECD (2014), "OECD Environmental Performance Reviews: Sweden 2014", OECD Publishing
- Prop. 2015/16:1, "Budgetpropositionen för 2016, tillgänglig via <http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2015/09/prop.-2015161/> [2015-10-05]
- Prop. 2014/15:100, "2015 års ekonomiska vårproposition", tillgänglig via www.regeringen.se [2015-09-25]
- Riksrevisionen (2015), "Nyanländas etablering – är statens insatser effektiva?", RiR 2015:17, tillgänglig via www.riksrevisionen.se [2015-09-25]
- SCB (2015a), "BNP från användningssidan, försörjningsbalans 1950-2014", publ: 2015-09-1, Nationalräkenskaper-na, databas, tillgänglig via www.scb.se [2015-09-25]
- Selin, Håkan & Pirttilä, Jukka (2011), "Tax Policy and Employment: How Does the Swedish System Fare?", Uppsala Center for Fiscal Studies, Working Paper 2011:2
- SOU 2015:28, "Gör Sverige i framtiden – digital kompetens", tillgänglig via <http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2015/03/sou-201528/> [2015-10-04]
- SOU 2013:25, "Åtgärder för ett längre arbetsliv", tillgänglig via <http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2013/04/sou-201325/> [2015-10-04]

SOU 2011:11, "Långtidsutredningen 2011", Huvudbetänkande, tillgänglig via <<http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2011/02/sou-201111/>> [2015-06-22]

Riksbanken (2015), "Penningpolitisk rapport September 2015